

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water

Aan: Gemeente Diemen, Waternet
Van: Ruben Roelofs; Sanne Groot
Datum: 24-09-2020
Kopie:
Ons kenmerk: BG8415WATNT1912061610
Classificatie: Projectgerelateerd

Onderwerp: Waterparagraaf bij "Bestemmingsplan Hoofdverkeersstructuur Diemen-Zuid"

Inleiding

Bij de aanpassing van de verkeersstructuur in Diemen Zuid wordt gestreefd naar een duurzaam, veilig en gezond waterbeheer. Het Bestemmingsplan Verkeersstructuur Zuid wordt opgesteld om een nieuw actueel juridisch planologisch kader te krijgen. Omdat de voorgenomen plannen evenals de ontwikkelingen in het waterbeleid en –wetgeving een mogelijke uitwerking hebben op de inrichting van het watersysteem en de waterketen, is het proces van de watertoets gevolgd.

Relevant waterbeleid

Thema's zoals 'water in de stad' en 'water als mede ordenend principe' en het streven naar 'duurzame en robuuste watersystemen' zijn als speerpunten aangegeven in het vigerende beleid en geconcludeerd in de 2 drierapsstrategieën voor:

1. Waterkwantiteit (vasthouden, bergen, afvoeren).
2. Waterkwaliteit (schoonhouden, scheiden, zuiveren)

Water gerelateerde plannen en beleid gemeente Diemen

Nationaal

- Startovereenkomst 'Waterbeleid 21e eeuw' (WB21),
- Nationaal Waterplan 2010-2015 (ministerie van I&M),
- Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) 2010,
- Stroomgebiedsbeheerplan Rijn-West (Regionaal ambtelijk overleg Rijn-West),
- Handreiking Watertoets (ministerie van I&M),
- Toepassing van de Watertoets door de Regionale Diensten van Rijkswaterstaat (Rijkswaterstaat RIZA - thans Deltares, 2004)

Regionaal

- Watertoetscriteria Rijkswaterstaat IJsselmeergebied (Rijkswaterstaat IJsselmeergebied, 2007),
- Provinciaal Waterplan 2010-2015 (Provincie Noord-Holland),
- Waterbeheerplan 2016-2021 (Waterschap Amstel, Gooi en Vecht),
- Keur AGV 2017 (Waterschap Amstel, Gooi en Vecht)

Lokaal

- vGRP Diemen 2019-2023

In het stroomgebiedsbeheersplan is het Europees beleid met betrekking tot de Kader Richtlijn Water (KRW) uitgewerkt. Het nationaal waterplan, het stroomgebiedsbeheerplan, het provinciaal waterplan en het waterbeheersplan zijn wettelijke plannen die voortkomen uit de Waterwet (WW, 2009). De handreiking watertoets is een uitwerking van de Wet Ruimtelijke Ordening (WRO, 2006). En de Wet Milieubeheer (WM, 1979) verplicht de gemeente tot het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan. Voor Diemen is dit onderdeel van opgesteld in de vorm van het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP 2019-2023).

Het realiseren van de doelen en uitgangspunten van het vigerende waterbeleid is een gezamenlijke opgave. Dit is afgesproken in het Nationaal Bestuursakkoord Water (2010) door de ondertekening van het Rijk, de provincies in het samenwerkingsverband Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Basisprincipes uit het NBW 2010 zijn:

- "meer ruimte voor water";
- "voorkomen van afwenteling van de waterproblematiek in ruimte of tijd";
- "stand still situatie: géén verdere achteruitgang in de chemische en ecologische waterkwaliteit".

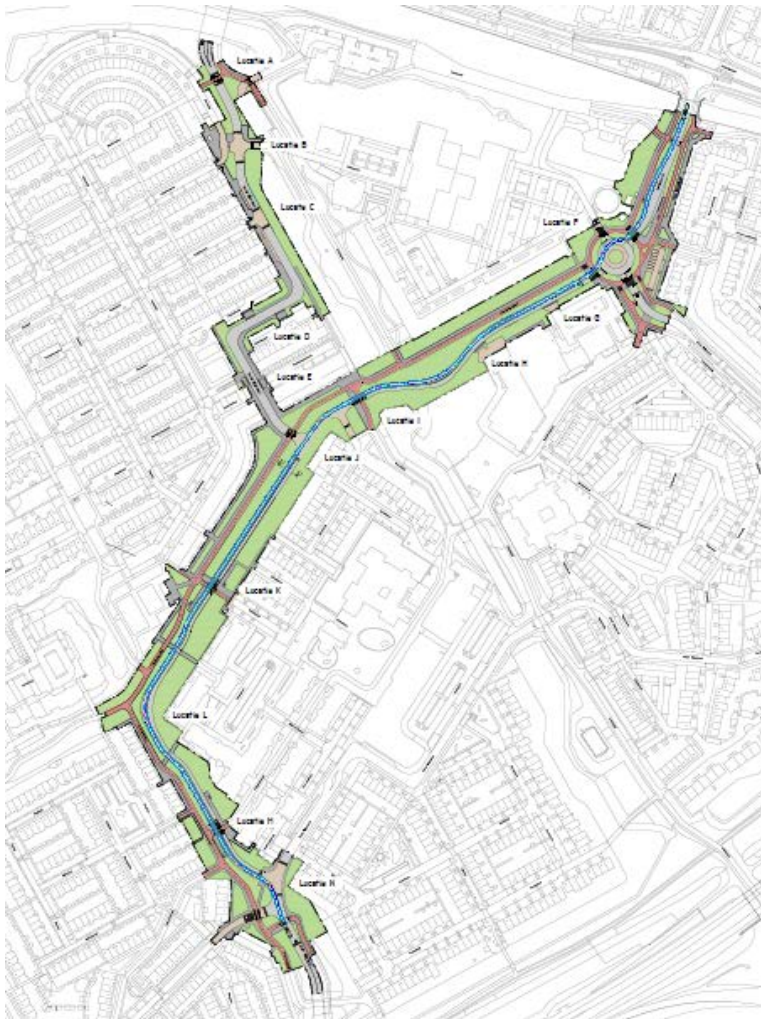
Het stedelijk watersysteem in Diemen valt onder beheer van het Waterschap Amstel, Gooi & Vecht (AGV). Naast regels en voorschriften (Keur en Keurbesluit, 2017) geeft AGV aan welk beleid en welke criteria aangehouden moeten worden in en rond het oppervlaktewatersysteem (kwantiteit en kwaliteit) en met betrekking tot waterveiligheid (keringen).

Tevens dient rekening te worden gehouden met het provinciaal beleid voor grondwaterbeschermingsgebieden en het gemeentelijk beleid op basis van de uitvoering van gemeentelijke zorgtaken voor de afvoer van afvalwater, hemelwater en de beheersing van freatisch grondwater. Voor het plangebied zijn dat de Provincie Noord-Holland en de gemeente Diemen.

Het vGRP (2019-2023) van Diemen gaat bij de specifiek in op de kansen voor het borgen klimaatbestendigheid bij de (her)inrichting van openbare ruimte. De doelstelling van de gemeente is dat elk ontwerp voor de buitenruimte klimaatadaptief is.

Plangebied en ontwikkeling

Het plangebied bevindt zich in de Venserpolder, ten noorden van NS-station Diemen-Zuid. Het tracé omvat de Boven Rijkersloot vanaf de Diemerdreef tot en met de busbaan die parallel loopt aan het Roerdomppad en het Aalscholverpad (Figuur 1). Het tracé loopt verder via de Boven Rijkersloot, daar waar weer samenkomt met de busbaan, tot de Diemerbrug.

Figuur 1

De gemeente Diemen is van plan om de nieuwe woonwijk Holland Park beter te laten aansluiten op de rest van Diemen voor fietsers, voetgangers, openbaar vervoer en autoverkeer. In de huidige situatie is er een wegverbinding tussen Holland Park en het centrum van Diemen Zuid. Deze route via de Boven Rijkersloot is echter niet ontworpen als directe verbinding tussen deze gebieden. Om de verbinding geschikt te maken voor alle vervoersmodaliteiten wil de gemeente de huidige busbaan aanpassen en openstellen voor autoverkeer en een rotonde ter hoogte van de Beukersloot inpassen. Door deze aanpassing ontstaat een eenduidige route van Holland Park naar Diemen centrum, die geschikt is voor voetgangers, fietsers, auto's en openbaar (bus)vervoer.

Grondwater

Het tracé bevindt zich niet in een grondwaterbeschermingsgebied. Het gemeentelijk beleid ten aanzien van grondwater stelt zich tot doel om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grondgegeven bestemming in het openbaar gemeentelijk gebied zo veel mogelijk te beperken. Om grondwaterproblemen te voorkomen zal nieuwe wegverharding moeten voldoen aan de gestelde eisen ten aanzien van ontwatering. Waternet stelt een hiervoor een eis van mv – 0,9 m ten opzichte van de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG). Gegevens over de grondwaterstanden in de gemeente Diemen zijn te raadplegen via het *DINOloket*.

Het overgrote deel van het beoogde tracé en de daarbij behorende verharding bestaat reeds in de huidige situatie. De ontwikkeling is niet van invloed op het heersende grondwaterregime.

Oppervlaktewater

Ten noorden van het plangebied bevindt zich de Weespertrekvaart, een boezemwater welke een verbinding vormt tussen de Amstel en de Vecht. Het plangebied wordt doorkruist door meerdere primaire watergangen welke onderdeel uitmaken van het watersysteem van de Venserpolder. Het oppervlaktewatersysteem blijft in zijn geheel gehandhaafd, er is geen effect op dit thema.

Bij de herinrichting van het gebied dient men in het ontwerp rekening te houden met het beheer en onderhoud van de aan het plangebied grenzende watergangen. De toegankelijkheid en ontsluiting van onderhoudsroutes en -paden dient gewaarborgd te worden.

Keringen

Aan de oostelijke grens van het plangebied een primaire waterkering voor de Weespertrekvaart. De bescherming van deze waterkering is middels de regels in het bestemmingsplan gewaarborgd. De beschermingszones van de kering vallen buiten de begrenzing van het bestemmingsplan, er is geen effect op dit thema. Bij werkzaamheden in, op en in de buurt van deze kering moet worden voldaan aan de voorwaarden die terug zijn te vinden in het beleid van de Keur van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit mag niet achteruitgaan door de beoogde ontwikkeling. Wens van het Waterschap is om maatregelen te treffen die bijdragen aan de verbetering van de waterkwaliteit. Bij het beplantingsplan van de herinrichting dient men rekening te houden met bladval. Bomen moeten op voldoende afstand van oppervlaktewater geplaatst worden, zodat directe bladval op het water zo veel mogelijk wordt voorkomen. Hiermee zal de afgifte van nutriënten aan het water, alsook de vorming van baggerspecie worden beperkt.

Waterkwantiteit

Met het uitgewerkte ontwerp is er sprake van een afname van verhard oppervlak, zie onderstaande tabel.

Verharding	Bestaande verharding in m ²	Nieuwe verharding in m ²	Vershil in m ²
Gesloten verharding	8034,03	6335,057	-1698,97
Open verharding	8288,414	9857,4	1568,986
Totaal verharding	16322,44	16192,46	-129,987

Er is in de berekening van de toename van verharding een onderscheid gemaakt in gesloten verharding: asfalt, en open verharding: tegels. Dit onderscheid is gemaakt vanwege de verschillende waterdoorlatende profielen van beide verhardingssoorten.

Desalniettemin is er een afname van het verhard oppervlak. Dit is een verbetering van de bestaande situatie. Want, hoe minder verharding er is, hoe beter het waterbergend vermogen van de bodem in het gebied.

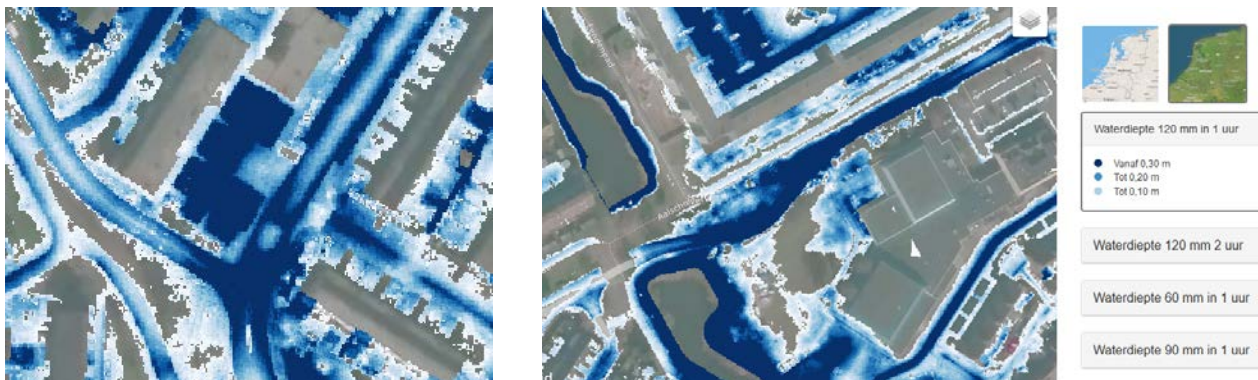
Hemelwater

De omgang met hemelwater vindt plaats conform de trits vasthouden, bergen, afvoeren. Hemelwater wordt gescheiden gehouden van afvalwaterstromen. De hemelwaterafvoer wordt ontworpen op een hydraulische afvoercapaciteit van bui 09, conform vGRP.

Klimaatadaptatie

Conform het vGRP (2019-2023) moet de invulling en uitwerking van het bestemmingsplan klimaatadaptief zijn. Hiervoor dienen bij de herinrichting maatregelen getroffen te worden in lijn met hoofdstuk 3.3.3 van het vGRP. Deze maatregelen zijn onderverdeeld in 'kansrijke, aanvullende en meewerkende maatregelen' en dragen integraal bij aan het tegengaan van wateroverlast, hittestress en eventuele droogte.

Figuur 2 toont de klimaatatlas van het Amstel-, Gooi- en Vechtgebied. Hierin is de berekende waterdiepte op het maaiveld bij een bui van 120 mm in een uur weergegeven. Binnen het plangebied zijn geen grote structurele knelpunten aanwezig. Wel zijn twee aandachtsgebieden uitgelicht in figuur 2, waarin grotere waterdiepten zijn berekend. Bij de inrichting van de weg en de hemelwaterafvoer dient rekening gehouden te worden met het ontlasten deze aandachtsgebieden. Hierbij zijn de eerder benoemde maatregelen (vGRP, hfst. 3.3.3) van toepassing.

Figuur 2: Kruising busbaan – Boven Rijkersloot (links) en Boven Rijkersloot t.h.v. Sportcentrum FB Duran (rechts)

Hittestress wordt bestreden door de aanplant van groenvoorzieningen en bomen. Deze voorzieningen hebben doorgaans te lijden onder het uitzakken van de grondwaterstand tijdens (extreme) droogte. De gemeente Diemen past drainage infiltratie transport (DIT) riolering toe om het uitzakken van de grondwaterstand te voorkomen. Deze riolering staat in directe verbinding met het oppervlaktewater. Door het voorkomen van lage grondwaterstanden gedurende een droge periode wordt de droogtestress voor groenvoorzieningen zo veel mogelijk beperkt.

Figuur 3 toont een temperatuurmeting (remote sensing) tijdens een warme dag. Oranje en rood duiden op relatief warmere gebieden, en groen en blauw op relatief koelere gebieden. Uit de figuur valt op te maken dat het tracé relatief koel is. Dit is het gevolg van de groene inrichting langs het tracé. Deze eigenschap moet behouden blijven. Bij het herinrichten van de boomstructuur moet de plaats van de bomen zodanig worden gekozen dat zij op het warmste deel van de dag hun schaduw werpen over de langzaamverkeersroute (fietsers en voetgangers).

Figuur 3

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het plan uit oogpunt van een goede waterhuishouding aanvaardbaar en uitvoerbaar is.